

Bestuurlijk jaarverslag 2016 van de Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici

Algemeen

U leest op dit moment het jaarverslag van 2016, het achtste jaar van het bestaan van de vereniging. In 2016 konden we constateren dat de publicaties van de vereniging in een grote behoefte voorzagen. Voor de actualiteit kan men terecht op de nieuwssite www.orgelenkerkmuziek.nl. Diepgaande achtergrondinformatie biedt ons maandblad Het Orgel en het blad Muziek en Liturgie doet dat met betrekking tot de kerkmuziek. In Nota Bene vindt men het nieuws van en uit de afdelingen en de zomeragenda geeft een opsomming van de vele orgelconcerten in Nederland. De KVOKwebsite(s) complementeren de nieuwsvoorziening. Deze formule geeft verscheidenheid in verbondenheid. Er is veel zogenaamde 'cross-over'. Maar de vraag is en blijft of deze formule alle leden aanspreekt. Het bestuur denkt na over deze vraag en ziet die in het licht van andere ontwikkelingen. Namelijk een dalend ledental en een vergrijzing van het ledenbestand. Ook de wereld om ons heen verandert evenals het kerkelijk pallet. En die veranderingen gaan in een rap tempo. In het in 2014 verschenen rapport *Kansen bij Krimp* staan deze veranderingen beschreven evenals de kansen en bedreigingen voor onze vereniging. Het rapport werd in de afdelingen, de afdelingsvergadering en in de ALV besproken en vervolgotities zagen in 2015 en 2016 het licht. De discussie gaat voort teneinde antwoorden te vinden op de vragen die anno 2016 leven bij de vereniging en onder haar leden.

Bestuur

Bij de aanvang van het verenigingsjaar 2016 bestond het bestuur uit Henk Eijsenga (voorzitter), Hans Beek (secretaris), Cor Rooijackers (penningmeester), Ad Krijger (tweede secretaris), Jeroen Pijpers, Peter van der Zwaag, Jack Gardeniers. Op de Algemene Ledenvergadering in 2016 werd afscheid genomen van de heren Krijger en Pijpers. Cor Rooijackers werd als penningmeester voor een tweede termijn herkozen en de heren Rien Verwijs en Bert den Hertog vulden de vacatures op die waren ontstaan.

Het bestuur vergaderde in 2016 zes keer, voorts eenmaal met de redactie en met de zustervereniging VGK. Ook werden diverse contacten onderhouden met andere verenigingen en organisaties op het gebied van kerkmuziek. Naast de officiële vergaderingen kwam het DB wanneer nodig bijeen of had anderszins overleg. Ook werden frequent via de e-mail contacten onderhouden.

Het bestuur constateerde dat de bedrijfsmatige processen goed verliepen. Op 20 januari kwamen bestuursvertegenwoordigers van de afdelingen bijeen in Nieuwegein. Het doel was de afstand tussen de vergadergremia te verkleinen en de communicatie te bevorderen. Op deze vergadering stonden de volgende agendapunten ter bespreking voor: Ledenbestand, Herdefiniëren begrippen lid, donateur, abbonementhouder, Verenigingsfinanciën. Ook werden de notities Beroepsorganisten, Identiteit en organisatieverandering besproken. Ook kwam de muziekbijdrage in M&L ter sprake.

Verenigingsactiviteiten

Muziek en Liturgie/Het Orgel/Nota Bene/Internetpagina/Facebook/Nieuwssite/Zomeragenda Jan Smelik en Peter Ouwkerk waren als hoofdredacteur eindverantwoordelijk voor de inhoud van de bladen. Muziek en Liturgie en Het Orgel behielden hun eigen identiteit en inhoudelijk waren beide tijdschriften van een goed tot uitstekend niveau. Vanuit de leden wordt herhaaldelijk de vraag gesteld of de inhoud van de bladen meer opiniërend en journalistiek van karakter zou kunnen zijn. Hierover wordt met de hoofdredacteurs van gedachten gewisseld. Het actuele nieuws verscheen in Nota Bene, alsmede de verenigingsberichten. De redactieteams, die in de loop van 2016 een enkele kleine wijziging in de samenstelling ondergingen, ondersteunden de hoofdredacteurs in hun redactiewerk. De vier websites die de vereniging beheert voorzagen in de behoefte aan actuele informatie en zogenaamde naslaginformatie. Ook stond op de website alle afdelingsinformatie. De websites hadden hun eigen kleur: de KVOK-site voor algemeen verenigingsnieuws en verenigingsinformatie, de nieuwssite www.orgelenkerkmuziek.nl voor het actuele orgel- en kerkmuzieknieuws en het nieuws van de bladen en het redactienieuws op de sites van de beide bladen. Geert Jan Pottjewijd trad op als webredacteur. Ook was de KVOK op Facebook

actief en kende vele volgers. De index op de bladen voorzag in een grote behoefte en werd vaak geraadpleegd.

De muziekcommissie, onder voorzitterschap van Dennis Vallenduuk, zorgde in 2016 voor een aantrekkelijk en rijk aanbod aan nieuwe kerkmuziek dat in Muziek en Liturgie werd gepresenteerd en na een jaar op de website wordt geplaatst. In de meeste gevallen werd de componist van de muziekbijdrage nader in het blad nader voorgesteld en met uitleg over zijn of haar muziekpraktijk. Op het eind van het jaar kondigde de heer Vallenduuk zijn vertrek aan. Het bestuur beraadde zich samen met de redactie van M&L over de toekomstige plaats en functie van de muziekbijlage.

Afdelingswerk

De afdelingen hadden over het algemeen een goed jaar. Er zijn veel aantrekkelijke activiteiten georganiseerd, maar de opkomst van de leden blijft onvoorspelbaar. Ondanks de oproepen via de mail en op Facebook is de opkomst van de leden erg wisselend. Het is jammer dat onze ‘beroepsleden’ niet vaak de verenigingsactiviteiten bezoeken. Opvallend was dat leden regelmatig te gast zijn bij andere afdelingen. Ook was er in afdelingsverband samenwerking met andere afdelingen en organisaties die zich met kerkmuziek bezighouden. Geregeld werd een professional ingehuurd. Enkele activiteiten van Zuid-Holland Zuid en Utrecht trokken veel aandacht en bezoekers en de wisselwerking met de berichtgeving in de bladen bevorderde dat proces aanzienlijk. Het ‘jeugdabonnement’ dat gecombineerd is met het aloude studentenreglement functioneert naar behoren: jonge leden en muziekstudenten kunnen onder gunstige voorwaarden lid van de KVOK worden. Inzake de activiteiten van de districten wordt verwezen naar de betreffende jaarverslagen, die op de website zullen worden gepubliceerd.

Enkele themanummers van zowel M&L als Het Orgel trokken de aandacht

Beleidsplan

Het op de Algemene Ledenvergadering van 2010 vastgestelde beleidsplan was ook in 2016 het uitgangspunt voor het door het bestuur gevoerde beleid. Dit beleidsplan is ook het uitgangspunt geweest voor de besprekingen in de werkgroep die de toekomst van de KVOK tegen het licht heeft gehouden. De in 2010 opgestelde visie: *de KVOK is voor het Nederlandse taalgebied de toonaangevende organisatie die mensen mobiliseert en kennis bundelt en overdraagt op het gebied van kerkmuziek, orgels en organisten. De organisatie wil dit doel bereiken door middel van informatieoverdracht, functioneren als kenniscentrum, educatie, het leggen van contacten met derden en door wervend op te treden.* Deze visie is in de werkgroep afgezet tegen de maatschappelijke veranderingen en de verwachte ontwikkelingen. In het rapport *Kansen bij Krimp* heeft de werkgroep daar uitspraken over gedaan. Duidelijk is wel dat (onderdelen van) het beleidsplan toe is aan een herijking. Daartoe zijn in 2016 aanzetten gedaan die in 2017 hun beslag zullen krijgen.

Contacten met derden

De contacten met de Stichting Centrum voor de Kerkzang, de R.-K. zusterverenigingen en de VGK zijn gecontinueerd. Al deze verenigingen staan voor dezelfde uitdagingen en bundeling van krachten en mogelijkheden, zonder de eigen identiteit op te geven, ligt voor de hand. Verheugend zijn de ontwikkelingen rond het Huis voor de Kerkmuziek. Inmiddels staat dit huis in bestuurlijke zin en ook hun website is gerealiseerd. De bedoeling van het huis is om de krachten rond de invulling van de kerkmuziek te bundelen en elkaar te versterken. Het bestuur is vertegenwoordigd geweest of heeft betrokkenheid getoond bij belangrijke gebeurtenissen in de orgelwereld, zoals manifestaties, ingebruiknemingen, jubilea, etcetera. Verder heeft de KVOK contacten onderhouden met kerken, andere instanties en diverse personen. De vereniging wordt met regelmaat bevraagd over zaken van rechtspositionele aard en krijgt vragen van leden en kerkenraden inzake de kerkmuzikale invulling van diensten of over sollicitatieprocedures. Met name in een tijd van afstoting van kerken en aangegane fusies, is dit een actueel thema. Een ander actueel thema is het al dan niet verplicht spelen van de zogenaamde opwekkingsliederen. De uitnodigingen voor jubilea van leden worden doorgegeven aan de afdelingen die daarbij acte de présence geven.

Algemene Ledenvergadering 2016

De Algemene ledenvergadering had plaats op 11 juni 2016 in Culemborg (grote of Barbarakerk). De besluitvorming door de ALV inzake de volgende onderwerpen was de kern van de vergadering:

- 1 begrippen definiëring
- 2 identiteit KVOK
- 3 professionals KVOK
- 4 organisatie verandering

Bij ad 1 besloot de ALV om het voorstel van het bestuur om per 1 januari 2016 alleen leden en abonnees te voeren goed. De identiteit van de vereniging is gericht op het instrument het orgel met zowel de plaats in de eredienst als elders. Nieuwe ontwikkelingen inzake de (invulling van) de liturgie worden belangstellend gevolgd. De nota inzake de professionals werd goedgekeurd en inzake de organisatieveranderingen werd het hoofdbestuur opgeroepen de voorgestelde themagroepen in te stellen. De voorzitter memoreerde bij het afscheid in actieve dienst bij de vereniging van de heren Pijpers (bestuurslid), Krijger (bestuurslid en tweede secretaris), Vallenduuk (voorzitter muziekcommissie) en Kloppenburg (redactielid Muziek&Liturgie).

Het muzikale gedeelte van de ALV werd verzorgd door de cantor-organist van de Barbarakerk Marijn Slappendel. Hij liet ons het schitterende Verhofstadt orgel in al zijn luister horen in werken van Louis Marchand, Dieterich Buxtehude, Georg Böhm en Johann Sebastian Bach. In een boeiende lezing lichtte Peter van Dijk de wetenswaardigheden van het hoofd- en koororgel van de Grote kerk toe. Maar zoals we Peter kennen bleef het niet bij de verhalen over de orgels, hij legde allerlei verbanden met andere disciplines en invalshoeken. Ook menig anekdote werd met passende humor verteld en kruide zijn verhaal. De aanwezigen beloonden het optreden en de voordracht van Peter en Marijn met een warm applaus.

Personalia

De ledenadministrateur Harco Clevering verzorgde de ledenadministratie. In aparte bijlagen vindt u de gegevens over leden die gedurende het verenigingsjaar zijn overleden, over jubilarissen en over het totale verloop van het ledental.

Leden- en abonnementenbestand

Uit de cijfers blijkt dat op 31 december 2015 was de stand 201 donateurs en 1725 leden. (totaal 1926) Na het afvoeren van diverse opzeggingen was op 1 januari 2016 de stand 184 donateurs en 1672 leden. (totaal 1856) Op 31 december 2016 was de stand 183 donateurs en 1666 leden. (totaal 1849) Ook eind 2016 zet de daling van het ledental door want op 1 januari 2017 was het ledental, na de verwerking van de opzeggingen, 1650 leden en 132 abannes. Per 31 december 2016 kende de KVOK drie leden van verdienste, te weten Piet Kee, Rein van de Kluit en Kees Hoeksma. De twee laatst genoemden zijn tevens erevoorzitter van de vereniging.

Vooruitkijken

In 2017 zal een aantal belangrijke onderwerpen op de agenda staan. Met name de herijking en vaststelling van het beleidsplan 2017-2022 zal centraal hierin staan. Dat heeft alles te maken met de discussie over de toekomst van de vereniging. Welke keuzes zullen moeten en worden gemaakt. Eveneens zal in 2017 gesproken worden over de toekomst van de bladen en onze andere publiciteitsvormen. De themagroepen worden gevormd en bezet en we zijn benieuwd naar de resultaten. De discussie inzake genoemde onderwerpen zal met alle leden worden gevoerd zowel binnen de afdelingen als de plenaire vergaderingen. Maar niet alleen de toekomst van de KVOK zal in 2017 onderwerp van bespreking zijn, het gaat over de toekomst van de kerkmuziek in Nederland. Weten alle belanghebbenden en betrokkenen elkaar te vinden in een vruchtbare toekomstige samenwerking? En welke ondersteunende en motiverende rol zal het Huis voor de Kerkmuziek daarin spelen?

Ten slotte

Het bestuur ziet terug op een goed verlopen achtste verenigingsjaar. De digitale mogelijkheden worden benut maar het afdelingswerk blijft overeind en vervult een belangrijke functie. Het contact van en voor de leden, het uitwisselen van ervaringen, opdoen van nieuwe contacten en inzichten zijn en blijven een belangrijk onderdeel van de vereniging. De samenwerking met andere aanpalende organisaties wordt nadrukkelijk gezocht en zoals het zich laat aanzien gevonden. De plaats van de vereniging in het gevarieerde landschap van de orgel- en kerkmuziek wordt gezocht en bepaald en de bladen vullen hier hun belangrijke voortrekkersrol en platformfunctie in. De culturele en kerkelijke wereld zijn sterk in beweging en de KVOK zal hierbij sterk betrokken zijn.

Zuidhorn, februari 2017

Hans Beek, secretaris